

Förälder på avstånd

Stöd till föräldrar med barn boende i familjehem eller HVB

Version 4

Rev. 2021-11-08

Information om förälder på avstånd.

“Under perioden augusti 2016 till augusti 2017 genomfördes en brukarstyrd brukarrevision för att kartlägga föräldrars upplevelser av att ha sina barn i familjehemsplacering. Syftet med undersökningen har varit att synliggöra om det finns ett behov av stöd för föräldrarna i den process som placeringen av barnen innebär. Undersökningen har framförallt visat stora brister inom flera områden som är av betydelse för att förändring ska kunna ske, för att föräldrar ska kunna vara kvar som föräldrar till sitt barn under placeringstiden och för att relationen till den egna familjen ska bibehållas för barnets skull.”

[Föräldrar till familjehemsplacerad \(rjl.se\)](http://rjl.se)

Viktiga utgångspunkter i brukarrevisionen och även i stödprogrammet är information, delaktighet, samarbete, rättigheter/skyldigheter, kontinuitet, tydlighet, förutsägbarhet, stöd och erkännande.

Stödprogrammet riktar sig till dig som arbetar med föräldrar till placerade barn, både i stöd och på insats. Stödprogrammet omfattar tre faser, *kris, förändring och hemflytt*.

Detta stödprogram är framtaget i ett samarbete mellan Eksjö kommun och Sävsjö kommun.

Informations/uppstarts träff

Närvarande: Ansvarig socialsekreterare, ansvarig behandlare, föräldrar

Träffens innehåll:

- Genomgång av träffar och innehåll.
- Genomgång av uppdrag.
- Tydliggöra roller, handläggare/behandlare.
- Planera hur ofta träffarna ska vara.
- Boka tider med behandlare. Boka uppföljning med handläggare.

Område 1

Kris

De flesta föräldrar vars barn blir placerade hamnar i någon form av kris. Att befinna sig i kris innebär att det kan vara svårt att ta till sig information och bearbeta den. Därför är det av vikt att återupprepa information, försäkra sig om att föräldern förstår både viktig information och den process som pågår. I detta skede behöver föräldern mer handfast hjälp och högre grad av omhändertagande

Krisbearbetning.

Ca 1-5 träffar.

- Ge förutsägbarhet, stöd och erkännande till förälder.
- Hur var placeringen, för er och ev. syskon?
- Stödja i kontakten med barnet, familjehemmet och andra aktuella.
- Gå igenom utredning/uppdrag. Ge hjälp att förstå varför det blev som det blev.
- Var lyhörd på frågor som kan bollas tillbaka till handläggare. Om behov finns erbjud extra möte med handläggare.
- Delta, stötta och motivera till umgänge och kontakt med barnet.
- Uppföljning av stödet. Hur jobbar vi vidare? ev. avslut.

Folder om krisstöd till föräldrar finns att dela ut.

Område 2

Förändring

Vilka förändringar behöver föräldern göra för att barnet ska kunna flytta hem eller för att ha en så bra relation som möjligt med sitt barn?

Alla placeringar ser olika ut. Det kan vara LVU, eller sol. Både på mellantvång och frivilligt, till exempel vid missbrukande ungdom. Viktigt under förändringsfasen är att ge förutsägbarhet, stöd och erkännande till förälder.

- **Framtiden**
  - Vad behöver jag som förälder förändra?
  - Mål och delmål (Föräldrarollen).
- **Det tredelade föräldraskapet.**
  - Förmedla att föräldern fortfarande är viktig för sitt barn, även om man inte bor ihop.
  - Hur ska samarbetet med familjehem/HVB se ut?
  - Hur fortsätter man vara förälder, vad förväntas av mig?
  - Kontakt och umgänge.
- **Bemöta syskon** som eventuellt finns kvar i hemmet.
  - Hur fungerar det i familjen när syskonet är placerat? Hur får jag struktur, rutiner runt den nya familjekonstellationen?
- **Skuld och skam.** Hur går man vidare?
- **Ge förutsägbarhet.**
- **Vårdnadsöverflytt**, informationsblad.
- **Föräldrastödsprogram.** Under förändringsfasen erbjuds föräldrarna att gå ett föräldrastödsprogram. Detta kan erbjudas både enskilt och i grupp och kan variera mellan kommuner.
Under ett föräldrastödsprogram får föräldern bland annat reflektera över:
  - Tid tillsammans
  - Se barnens behov istället för beteende.
  - Brister och styrkor i föräldraskapet
  - Välja strider

Område 3

Hemflytt

När ett barn ska flytta hem till sin eller sina föräldrar innebär det en stor förändring både för barnet och för föräldern. Barnet kan ha bott i ett familjehem under lång tid, ibland flera år.

Barnet har nu andra behov och vanor än innan barnet blev placerat.

Den eller de föräldrar barnet ska flytta hem till ska träffa sin familjebehandlare och arbeta med att förbereda sig att bli den förälder som har den dagliga omsorgen och ansvaret för barnet.

- **Vad behöver ett barn vardagliga rutiner.**
  - Veckoplanering
  - Kläder – hur mycket kläder behöver ett barn, hur ofta byter man kläder.
  - Mat – varierad kost, frukost, lunch, middag.
  - Hygien – att tvätta sig, duscha regelbundet, byta sängkläder.
  - Sömn – rutiner vid läggning.
  - Morgonrutiner
  - Läxor – kontakten med skolan.
  - Fritid – fysisk aktivitet, andra aktiviteter.
  - Kompisar – hur ofta och hur länge.
  - Sjukvårdskontakter – tandvård, medicinering.
  - Ekonomi – grundutrustning exempelvis säng, skrivbord, cykel.

- **Barns utveckling**
  - Vart befinner sig barnet i sin utveckling?
  - Vad händer i barnets kropp och känsloliv just nu? (kognitiv, psykosocial och fysiska utveckling)
  - Vad klarar barnet av själv och vad behöver barnet stöd i?

- **Vikten av en god relation**
  - Utveckla en god föräldraförmåga.
  - Komet/ABC strategier, Trygghetscirkeln.
  - Hur ser er vardag ut, tid tillsammans?
  - Hur ser helgerna ut, tid tillsammans?
  - Vad gör ni tillsammans?

- **Föräldrarollen**
  - Par eller ensamstående.
  - Samarbete med den andre föräldern.
  - Roller – könsroller, jämställdhet.
  - Vägledning – gränssättning.

- **Känslomässig tillgänglighet**
  - Hur skapar du en grundläggande trygghet för ditt barn?
  - Hur bemöter du ditt barn när barnet är ledsen, arg, orolig, inte gör som du vill, gör något som är fel o.s.v.?
  - Vilket behov av kärlek har ditt barn?
  - Hur visar du ditt barn kärlek?

- **Skapa tillit.**
  - Hur får du barnet att känna tillit till dig?
  - Visa på att du finns kvar som förälder.
  - Visa på att du tar ditt föräldraansvar.
  - Hitta en stabilitet och kontinuitet i vardagen.

- **Kontakt med nätverk och sociala relationer.**
  - Släkt och andra viktiga personer.
  - Syskon.
  - Kompisar.
  - Fritidsaktiviteter.
  - Kontakt med familjehem.

- **Säkerhet**
  - Hur tänker du kring säkerhet för barnet i hemmet?
  - Vad klarar ett barn av utifrån ålder och mognad?
  - Hur skyddar du/ni barnet vid konflikter, psykisk ohälsa, återfall i missbruk?

- **Avslut**
  - Vad har jag fått ut av träffarna?
  - Vad har jag lärt mig, utvecklats som förälder?
  - Har barnet märkt någon skillnad?

